

POZOR NA BOLÁ EVNĀ•K!

ĀšterĀ½, 17 Ā•erveneč 2007

Jedovatý bolševník se nekontrolovatelnĀ šĀ™í po celé republice. Ano, je to tak, tahle velká a malebná rostlina nás skuteĀ•nĀ ohroĀ¾uje! Kalamitní stav je zejména v Karlovarském kraji, ale lokalit, kde tahle bylinka roste, je uĀ¾ v celé zemi pĀ™es 600. Jejím dalšímu rozšĀ™ování se bohuĀ¾el nedaĀ™í úĀ•innĀ zabránit. Porost bolševníku území "zaplaví", zamezí rĀ•st vĀ•tšiny rostlin, vĀ•etnĀ semenĀ•kĀ•stromĀ• - a hlavnĀ pĀ™edstavuje zdravotní riziko pro zvíĀ™ata i Ā•lovĀ•ka. Bolševník velkolepý (kliknĀ•te - obrázek) zajímavá a pohledná rostlina. Do Evropy byla zavleĀ•ena z Kavkazu jako okrasná rostlina. První bolševník nechal vysadit knĀ¾e Metternich v roce 1862, aby jimi vyzdobil park zámku KynĀ¾vart u Mariánských Lázní. (historická fotografie velkolepĀ se vyjímajícího bolševníku na zámeĀ•ku Kladská. Fotografie z rodinného archivu Schönburg-Waldenburg uloĀ¾eného ve Státním oblastním archivu v Plzni.) Metternichovi daroval semena ruský car Alexandr I. na VídeĀ•ském kongresu jako exotickou nenároĀ•nou okrasnou rostlinu. CoĀ¾ by introdukcí bolševníku datovalo aĀ¾ do roku 1815, kdy VídeĀ•ský kongres skonĀ•il, pokud tedy kynĀ¾vartští lesníci vysadili semena ten samý rok, co se jim dostaly do rukou. V GuinnessovĀ knize rekordĀ• je zapsána aĀ¾ 3,65 metru vysoká rostlina. Ale – jedná se o vĀ•bec nejnebezpeĀ•nĀjší invazní druh na našem území (kliknĀ•te - obrázek) (platí i pro území mnoha dalších státĀ•). (kliknĀ•te - obrázek) BOJ S BOLŠEVNĀKEM PĀ™í boji s bolševníkem je nutno kombinovat více metod jeho niĀ•ení. U jednotlivých rostlin se tĀ™eba osvĀ•dĀ•ila likvidace spoĀ•ívající v odseknutí byliny tĀ•snĀ nad zemí a po pahýlu stonku silnou koncentrací herbicidu. VĀ¾dy je nutno pamatovat na to, Ā¾e nestaĀ•í výskyt rostliny potlaĀ•it, nemá-li se celá kalamita opakovat, je nutno vést boj aĀ¾ do posledního bolševníku a i po totálním vítĀ•zství je nezbytné ještĀ• minimálnĀ 10 let oblast peĀ•livĀ hlídat. Mechanické odstranĀ•ní je nutno provést pokud moĀ¾no pĀ™ed vysemenĀ•ním rostliny (obvykle to znamená nejpozdĀ•ji v první pĀ•li kvĀ•tĀ). Jeho úĀ•inek je omezený, neboĀ¾ rostlina má vysokou regeneraĀ•ní schopnost a dokáĀ¾e znovu vyrĀ•st z koĀ™enĀ• – jednotlivé rostliny je tedy potĀ™eba celé vykopat (ven musí minimálnĀ 10 cm hlavního koĀ™ene), rozsekat na kousky a ty zlikvidovat. U jednotlivých rostlin se doporuĀ•uje odsekat vykvétlé okolíky (drtivá vĀ•tšina rostlin poté zajde), je ovšem tĀ™eba okolíky zlikvidovat, aby pak pohozené na poli setrvaĀ•ností nevysemenily. NEBEZPEĀ•Ā PRO DĀŠTI Pro Ā•lovĀ•ka je to velmi nebezpeĀ•nĀ. Obsahuje fototoxické furanokumariny. PĀ™í kontaktu s ní vznikají na slunci na kĀ•i zarudlé plochy a puchýĀ™e (kliknĀ•te - obrázek), následnĀ pak hnĀ•davá pigmentace. TĀ•ké popáleniny od potĀ™ísĀ•ní (kliknĀ•te - obrázek) jejím šĀ•ávami se leĀ•í nĀ•kolik let, zĀ•stávají jizvy. Velmi nebezpeĀ•ný je bolševník pĀ™edevším pro alergikĀ• dĀ•ti. Prvotní kontakt s rostlinou a jejími šĀ•ávami je bezbolestný, takĀ¾e napĀ™. dĀ•ti si s ní mohou hrát i nĀ•kolik aniĀ¾ by si vĀ•bec uvĀ•domily, jakou škodu si tím zpĀ•sobují. Fototoxické reakce, které jsou pĀ™Ā•inou následnýĀ problémĀ•, se aktivují obvykle po 15 minutách osvĀ•tlení (závisí ovšem na intenzitĀ• svĀ•tla a jeho sloĀ¾ení). ZánĀ•tlivá zranĀ•ní se objevují po cca 24 hodinách v rozsahu, který je závislý jednak na mnoĀ¾ství šĀ•áv, kterými byl Ā•lovĀ•k potĀ™ísĀ•n, délky jejich pĀ•sobení a obranyschopnosti poškozeného, jsou velmi bolestivá a velmi tĀ•ce s hojí. ÚĀ•inek rostlinných šĀ•áv dále zvyšuje horko a vlhkost. Jejich pozĀ•statky, jako jsou pigmentace a jizvy, zĀ•stávají patrnĀ pĀ™inejmenším celé mĀ•síce, nĀ•kdy se objevují dlouhodobĀjší následky v podobĀ• vyšitlivosti poranĀ•ných míst na UV záĀ™ení (trvají aĀ¾ nĀ•kolik let). U obzvlĀ•citlivých jedincĀ• mohou uĀ¾ samotné výpary z vĀ•tšiho mnoĀ¾ství pokosených rostlin vyvolat pálení v krku, závratĀ•, nevolnost a slzení tĀ•chto lidí se také mĀ•e stát, Ā¾e jim ke vzniku zánĀ•tĀ• postiĀ•í dotek neporanĀ•ného listu. (zdroj wikipedia, internet) UĀ• také byli popáleni bolševníkem? Roste nĀ•kde ve vaší blízkosti (na chalupĀ• atd.)? Zkoušeli jste proti tomu nĀ•co podniknout?